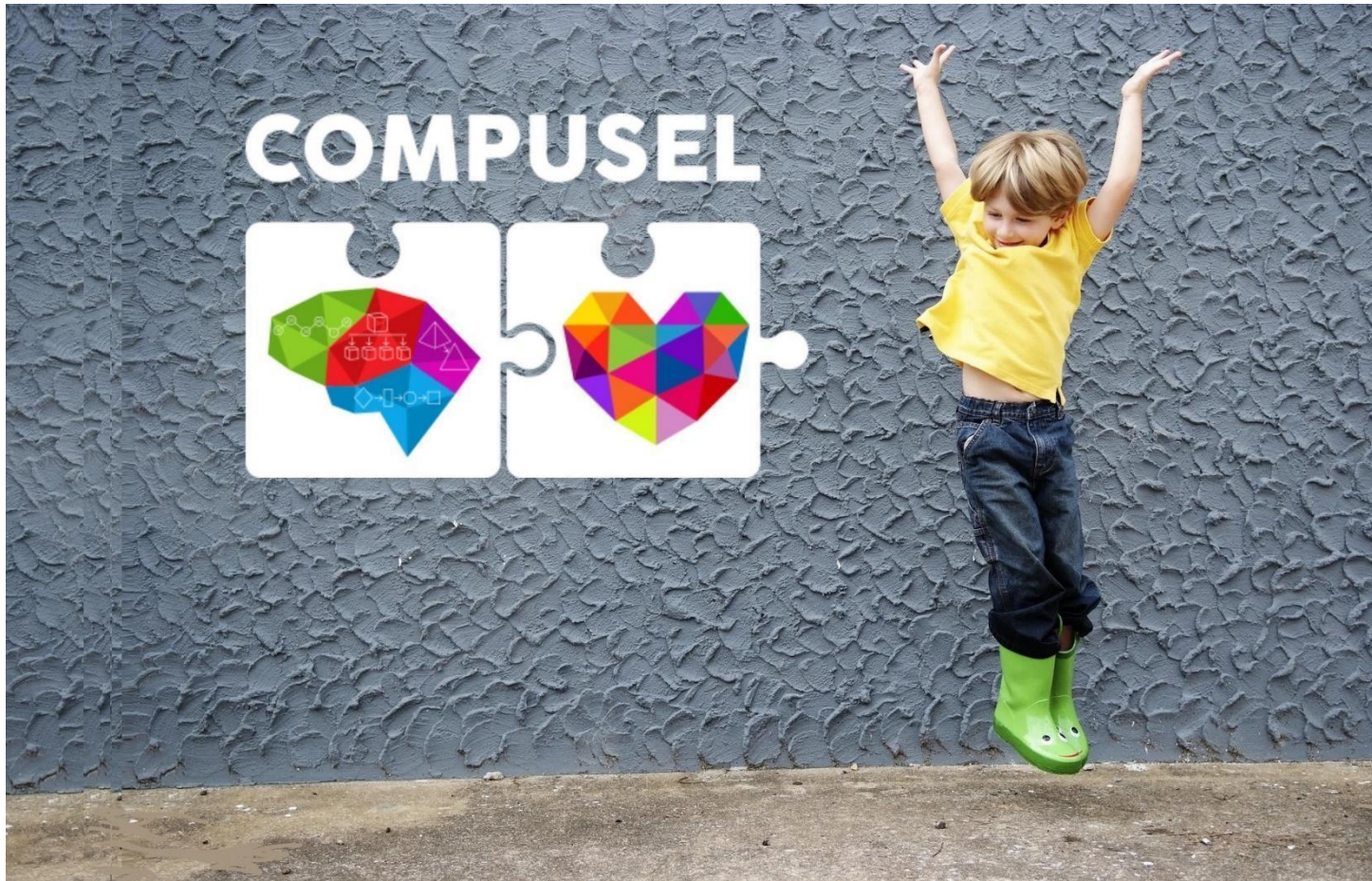

Υπολογιστική σκέψη για την ενίσχυση των κοινωνικο-συναισθηματικών δεξιοτήτων μάθησης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΠΛΗΡΟΦΙΕΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ	
Τίτλος Προγράμματος	Υπολογιστική σκέψη για την ενίσχυση των κοινωνικο-συναισθηματικών δεξιοτήτων μάθησης
Αριθμός αναφοράς προγράμματος	2021-1-TR01-KA220-SCH-000031609
Ημερομηνία έναρξης προγράμματος	28.02.2022
Ακρωνύμιο προγράμματος	COMPUSEL
Συντονιστής	Πανεπιστήμιο Çanakkale Onsekiz Mart — COMU
Οργανισμοί- Εταίροι	Πανεπιστήμιο Βουκουρεστίου — Unibuc Πανεπιστήμιο Evora — UE Πανεπιστήμιο του Lodz — UL ΚΟΙΝΣΕΠ ΚΥΚΛΑΔΩΝ — ALTERA VITA Mellis Ed-Tech — MET
Διάρκεια προγράμματος	30 μήνες
ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΟΥ	
Τίτλος Εγγράφου	Κοινωνικο-συναισθηματική Αγωγή μέσω της Ενσωμάτωσης των Δεξιοτήτων Υπολογιστικής Σκέψης
Είδος εγγράφου	Πρόγραμμα μαθημάτων Δημοτικού Σχολείου
Γλώσσα	Ελληνικά
Επίπεδο διάδοσης	Δημόσιο
Ημερομηνία δημοσίευσης	23/03/2023
Συντάκτης/ες και συνεισφέροντες	Prof Dr Çiğdem Şahin Taşkın Prof Dr İlke Evin Gencil Prof Dr Beatrice Almasan PhD Anisoara Dumitrache PhD Dana Manolache Assoc Prof Dr Adelinda Candeias PhD Student Adriana Felix Assoc Prof Dr Arleta Suwalska Assist Prof Dr Magdalena Zadworna PhD Karolina Kossakowska Counseling Psychologist, MSc Miltos Sakellariou Εργοθεραπεύτρια Angeliki Sakellariou Εκπαιδευτικός επόπτης Elif Anda

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	6
ΕΝΟΤΗΤΑ 1	
ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ	7
<i>ΣΥΝΕΔΡΙΑ 1</i>	7
<i>ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2</i>	9
ΕΝΟΤΗΤΑ 2	
ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	11
<i>ΣΥΝΕΔΡΙΑ 1</i>	11
<i>ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2</i>	14
ΕΝΟΤΗΤΑ 3	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ	16
<i>ΣΥΝΕΔΡΙΑ 1</i>	16
<i>ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2</i>	20
ΕΝΟΤΗΤΑ 4	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	23
<i>ΣΥΝΕΔΡΙΑ 1</i>	23
<i>ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2</i>	25
ΕΝΟΤΗΤΑ 5	
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	27
<i>ΣΥΝΕΔΡΙΑ 1</i>	27
<i>ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2</i>	29
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ.....	30
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	31

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το πρόγραμμα COMPUSEL (Computational Thinking in Enhancing Primary Students' Social-Emotional Learning Skills) είναι ένα χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ πρόγραμμα Erasmus+ KA220 που στοχεύει στη βελτίωση των κοινωνικών-συναισθηματικών δεξιοτήτων των μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσω της χρήσης υπολογιστικής σκέψης και της κατάρτισης των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για το σκοπό αυτό.

Οι κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες αναγνωρίζονται ευρέως από τους εκπαιδευτικούς και άλλες ειδικότητες σε όλο τον κόσμο. Είναι αποδεκτές ως κρίσιμες για τους μαθητές για να τους βοηθήσουν να μάθουν αποτελεσματικά, καθώς και να αναπτύξουν σημαντικές δεξιότητες ζωής. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό αυτές οι δεξιότητες να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της εκπαίδευσης.

Η κοινοπραξία του προγράμματος δημιουργήθηκε με τη συμμετοχή του Πανεπιστημίου Çanakkale Onsekiz Mart, του Πανεπιστημίου της Σμύρνης, του εκπαιδευτικού φορέα Mellis, του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου, του Πανεπιστημίου της Έβρορα, του Πανεπιστημίου του Λοτζ και της ΚΟΙΝΣΕΠ ΚΥΚΛΑΔΩΝ Altera Vita.

Η κοινωνική-συναισθηματική μάθηση ορίζεται ως «η διαδικασία μέσω της οποίας όλοι οι νέοι και οι ενήλικες αποκτούν και εφαρμόζουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις για να αναπτύξουν υγιείς ταυτότητες, να διαχειριστούν τα συναισθήματα και να επιτύχουν προσωπικούς και συλλογικούς στόχους, να αισθανθούν και να δείξουν ενσυναίσθηση για τους άλλους, να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν υποστηρικτικές σχέσεις και να λάβουν υπεύθυνες και προσεκτικές αποφάσεις» (CASEL, 2022). Κατά συνέπεια, οι κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες διαδραματίζουν εξέχοντα ρόλο στην ανάπτυξη των παιδιών. Εκτός αυτού, οι μαθητές που έχουν αναπτύξει κοινωνικο--συναισθηματικές δεξιότητες είναι εξοπλισμένοι για να επωφεληθούν από τα θετικά περιβάλλοντα στην τάξη που συμβάλλουν στην ακαδημαϊκή τους ανάπτυξη. Η ανάπτυξη των κοινωνικών-συναισθηματικών δεξιοτήτων των μαθητών βελτιώνει τα ακαδημαϊκά τους επιτεύγματα, τη συμπεριφορά στην τάξη και τη στάση τους για τον εαυτό τους και τους άλλους (Durlak et al. 2011).

Στην Ευρώπη, τα σχολικά προγράμματα έχουν εισαγάγει την κοινωνικο-συναισθηματική μάθηση σε πολλές χώρες τα τελευταία χρόνια. Μια προσεκτική εξέταση αυτών των εφαρμογών αποκάλυψε ότι μπορούν να εξεταστούν σε δύο διαστάσεις. Η μία από αυτές τις διαστάσεις είναι η εφαρμογή διεθνών προγραμμάτων κοινωνικοσυναισθηματικής μάθησης με την προσαρμογή τους στις ευρωπαϊκές χώρες και η άλλη διάσταση είναι τα προγράμματα που αναπτύχθηκαν ειδικά για την ευρωπαϊκή χώρα που πρόκειται να εφαρμοστούν.

Ωστόσο, παρόλο που πολλά προγράμματα εισήχθησαν για τη βελτίωση των κοινωνικοσυναισθηματικών δεξιοτήτων των μαθητών, πολλοί μαθητές εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν κοινωνικοσυναισθηματικά προβλήματα στη σχολική ηλικία. Εξάλλου, παρόλο που η σημασία της κοινωνικοσυναισθηματικής μάθησης έχει αναγνωριστεί στις ευρωπαϊκές χώρες, η κοινωνικοσυναισθηματική μάθηση δεν θεωρείται ακόμη ως ο κύριος τομέας του προγράμματος σπουδών (Cefai, Bartolo, Cavioni & Downes, 2018). Κατά συνέπεια, συνιστάται, με επαρκείς πόρους, να καταστεί βασική πτυχή του προγράμματος σπουδών στις ευρωπαϊκές χώρες. Επιπλέον, επισημαίνεται η ανάγκη για κοινωνικο-συναισθηματική εκπαίδευση που να ανταποκρίνεται πολιτισμικά στο ευρωπαϊκό πλαίσιο. Ως εκ τούτου, το COMPUSEL σχεδίασε ένα νέο και σύγχρονο πρόγραμμα σπουδών για τη βελτίωση των δεξιοτήτων κοινωνικής και συναισθηματικής μάθησης των Ευρωπαίων μαθητών. Το πρόγραμμα σπουδών έλαβε υπόψη τα χαρακτηριστικά των Ευρωπαίων μαθητών.

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάπτυξης του προγράμματος σπουδών, η κοινοπραξία του προγράμματος έχει επικεντρωθεί στην υπολογιστική σκέψη ως μια δημιουργική προσέγγιση για την επίλυση σύνθετων κοινωνικο-συναισθηματικών προβλημάτων. Η υπολογιστική σκέψη μπορεί να οριστεί ως μια διαδικασία που διασπά ένα πρόβλημα σε απλά βήματα, έτσι ώστε τα σύνθετα προβλήματα να γίνουν πιο διαχειρίσιμα. Είναι μια ισχυρή τεχνική επίλυσης προβλημάτων που μας επιτρέπει να αντιμετωπίσουμε πολύπλοκα προβλήματα. Περιλαμβάνει τέσσερα διαφορετικά βήματα. Ονομάζονται: Αποσύνθεση, Αφαίρεση, Αναγνώριση Μοτίβων και Αλγοριθμική Σκέψη.

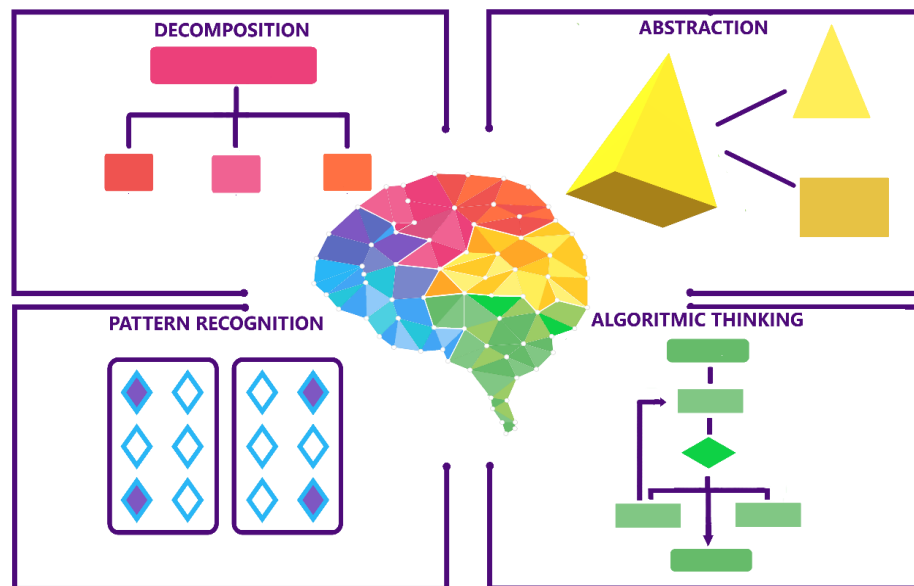

Figure 1 – Computational Thinking Skills

Οι φάσεις αυτές βοηθούν τους μαθητές να αναλύσουν ένα σύνθετο πρόβλημα σε μικρότερα μέρη, να κατανοήσουν το πρόβλημα με πιο λεπτομερή τρόπο και να αναπτύξουν συστηματικά μια λύση στο πρόβλημα. Η ενσωμάτωση της υπολογιστικής

σκέψης στην κοινωνικο-συναισθηματική μάθηση θα δώσει στους μαθητές την ευκαιρία να αντιμετωπίσουν σύνθετες προκλήσεις σε όλες τις πτυχές της ζωής τους.

Η πανδημία Covid 19 έχει φέρει αλλαγές και προκλήσεις στη ζωή των παιδιών μας όσον αφορά την κοινωνικοσυναισθηματική μάθηση. Δεδομένου ότι η καθημερινή τους ρουτίνα έχει αλλάξει, πολλά από αυτά παλεύουν με την κοινωνική απομόνωση, τις δυσκολίες της μάθησης από απόσταση ή άλλα προβλήματα που προέκυψαν καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας. Αυτό μας οδήγησε στο να επικαιροποιήσουμε τις υπάρχουσες προσεγγίσεις για την κοινωνικοσυναισθηματική μάθηση και να αναπτύξουμε επίσης ένα πρόγραμμα σπουδών για την περίοδο μετά την πανδημία.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

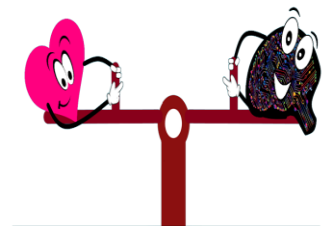
Στόχος του COMPUSEL είναι να βελτιώσει τις κοινωνικοσυναισθηματικές δεξιότητες των μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και να εκπαιδεύσει τους εκπαιδευτικούς για το σκοπό αυτό. Στοχεύει στην ανάπτυξη των κοινωνικοσυναισθηματικών δεξιοτήτων των μαθητών μέσω προκλήσεων που εστιάζουν στην αυτογνωσία, την αυτοδιαχείριση, την κοινωνική ευαισθητοποίηση, τη σχέση ή την υπεύθυνη λήψη αποφάσεων. Κατά συνέπεια, οι μαθητές θα είναι σε θέση να :

- να κατανοούν τα συναισθήματα, τις σκέψεις και τις αξίες τους, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αυτά επηρεάζουν τις πράξεις τους.
- να ρυθμίζουν και να ελέγχουν τα συναισθήματα, τις σκέψεις και τις συμπεριφορές τους.
- να κατανοούν και να αναπτύσσουν ενσυναίσθηση με τους άλλους, συμπεριλαμβανομένων άλλων διαφορετικών ατόμων και ομάδων.
- να δημιουργούν και να διατηρούν υγιείς σχέσεις.
- να κάνουν θετικές και εποικοδομητικές επιλογές με βάση ατομικούς και κοινωνικούς παράγοντες.

Το **COMPUSEL** θα υποστηρίξει επίσης τους εκπαιδευτικούς να βοηθήσουν τους μαθητές τους,

- να προσπαθήσουν για την επιτυχία αναπτύσσοντας τις κοινωνικές-συναισθηματικές μαθησιακές τους δεξιότητες.
- όσον αφορά την πλήρη κοινωνική ένταξη.

Οι κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες μάθησης αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ανθρώπινης ανάπτυξης. Με την ενσωμάτωση των δεξιοτήτων υπολογιστικής σκέψης και των ψηφιακών ιστοριών στη διδασκαλία της κοινωνικοσυναισθηματικής μάθησης, το COMPUSEL θα δώσει τη δυνατότητα στους μαθητές να δομούν τα προβλήματα έτσι ώστε να μπορούν να επιλυθούν. Η ανάπτυξη κοινωνικοσυναισθηματικών δεξιοτήτων κατά την περίοδο του δημοτικού σχολείου οδηγεί τους μαθητές να εσωτερικεύσουν αυτές τις δεξιότητες, γεγονός που κάνει σημαντική διαφορά στην επιτυχία των μαθητών στο σχολείο και στη ζωή τους.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 1

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

- Διατηρήσουν τη θετική αυτογνωσία
- Επιδείξουν δεξιότητες αναστοχασμού
- Αναλύσουν τις θετικές και αρνητικές πτυχές της συμπεριφοράς του ατόμου
- Διαφοροποιήσουν τις συναισθηματικές τους καταστάσεις
- Δείξουν επιθυμία για αυτοβελτίωση
- Γνωρίζουν τη σημασία των ηθικών αξιών και να είναι σε θέση να κάνουν ηθικές επιλογές σε διάφορες καταστάσεις

ΤΙΤΛΟΙ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντανάκλαση των προσωπικών ηθικών προτύπων

Ανθρώπινη και συμπονετική στάση απέναντι στους άλλους ανθρώπους

Να κάνει τις σωστές επιλογές στη ζωή

Παραδείγματα εμπειριών από την πραγματική ζωή

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ

Διάρκεια

2x50 λεπτά (δύο συνεδρίες διάρκειας 50 λεπτών η καθεμία)

Κατάσταση

Οι μαθητές παρακολουθούν ένα βίντεο όπου δύο φίλοι, πηγαίνοντας στο σχολείο, βλέπουν ότι οι συμμαθητές τους κοροϊδεύουν ένα κουτάβι. Ο ένας προχωράει παραπέρα, λέγοντας ότι μπορεί να αργήσουν στο μάθημα, και το άλλο αγόρι υπερασπίζεται το ζώο, καταλαβαίνει ότι το κουτάβι πεινάει και του δίνει το σάντουιτς του, αν και καταλαβαίνει ότι θα πεινάσει.

Εισαγωγή

Συζήτηση στην τάξη - Οι μαθητές συζητούν την ιστορία με τον εκπαιδευτικό, ο οποίος κατευθύνει την προσοχή τους στους στόχους του μαθήματος, τους εισάγει στην έννοια των "προσωπικών αξιών" ως τη βάση της αυτογνωσίας ενός ατόμου.

Αποσύνθεση

Συζήτηση στην τάξη - Οδηγώντας τους μαθητές να αποσυνθέσουν το πρόβλημα μέσω ερωτήσεων όπως: Ποιο είναι το πρόβλημα σε αυτή την ιστορία;

Ποιος/ποιοι προκαλούν το πρόβλημα;
Πώς συμπεριφέρθηκαν οι δύο φίλοι στην προαναφερθείσα κατάσταση;

Αφαίρεση

Ενότητα 1 – Φύλλο εργασίας 1 -Οι μαθητές πρέπει να αναλύσουν και να αναφέρουν στο φύλλο εργασίας τις θετικές και αρνητικές πλευρές της συμπεριφοράς των δύο φίλων.

Συζήτηση. Οι μαθητές συζητούν την ολοκληρωμένη εργασία, επισημαίνουν τις βασικές πτυχές της ιστορίας.

Αναγνώριση μοτίβων:

Παραδείγματα εμπειριών πραγματικής ζωής

Οι μαθητές καλούνται να θυμηθούν και να μιλήσουν για τις καταστάσεις στις οποίες βοήθησαν άλλους ανθρώπους, καθώς και για τις καταστάσεις στις οποίες κάποιος τους βοήθησε. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, ο εκπαιδευτικός εστιάζει στο γεγονός ότι όταν ένα άτομο όχι μόνο δέχεται βοήθεια, αλλά και βοηθάει κάποιον, δηλαδή συμπάσχει με τον διπλανό του, έχει ευχάριστα συναισθήματα (συναισθήματα ενσυναίσθησης, αυτοπεποίθησης, υπερηφάνειας, αυτοσεβασμού). Η ολοκλήρωση αυτής της εργασίας σας επιτρέπει να προκαλέσετε θετικά συναισθήματα στους εφήβους, όταν θυμούνται καταστάσεις κατά τις οποίες συμπάθησαν ένα άλλο άτομο.

Αλγοριθμική Σκέψη:

Οι μαθητές θα πρέπει να γράψουν βήμα προς βήμα πώς θα συμπεριφέρονταν στην κατάσταση που είδαν στο βίντεο, καθώς και να περιγράψουν με σαφήνεια τους παράγοντες που θα τους ενθάρρυναν να επιλέξουν το ένα ή το άλλο μοντέλο συμπεριφοράς.

Κλείσιμο:

Σύνοψη

Ο δάσκαλος παρουσιάζει στους μαθητές μια αφίσα που απεικονίζει τον έναστρο ουρανό και εξηγεί ότι ο καθένας μπορεί να επιλέξει αστέρια διαφορετικού χρώματος, τα οποία θα αντιπροσωπεύουν τη γνώμη του σχετικά με το όφελος που έλαβε από την τάξη: κίτρινο - πολύ χρήσιμο, λευκό - δεν με ενδιέφερε, μπλε - καθόλου χρήσιμο. Καθένας από τους συμμετέχοντες πλησιάζει με τη σειρά του την αφίσα και τοποθετεί το αστέρι που επέλεξε. Στο τέλος, προτείνεται η λήψη μιας φωτογραφίας κάτω από τον έναστρο ουρανό.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Αναστοχασμός

Τα παιδιά απαντούν εναλλάξ στις ερωτήσεις:

- Σήμερα στην τάξη συνειδητοποίησα ότι...
- Μου άρεσε (δεν μου άρεσε) η τάξη γιατί...

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

- Να έχουν επίγνωση των σκέψεων και των συναισθημάτων του σε διάφορες καταστάσεις
- Να κατανοούν τους καθοριστικούς παράγοντες και τις συνέπειες της συμπεριφοράς των ανθρώπων
- Να εξερευνήσουν τις δικές τους δυνάμεις του χαρακτήρα
- Να εξετάσουν τα προσωπικά χαρακτηριστικά που πρέπει να αναπτύξουν

ΤΙΤΛΟΙ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αναστοχασμός των καθοριστικών παραγόντων και των συνεπειών των συμπεριφορών των ανθρώπων

Να κάνουν τη σωστή επιλογή στη ζωή

Παραδείγματα εμπειριών από την πραγματική ζωή

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ

Διάρκεια

2x50 λεπτά (δύο συνεδρίες διάρκειας 50 λεπτών η καθεμία)

Κατάσταση

Οι μαθητές παρακολουθούν ένα βίντεο πώς ένα αγόρι σε μια κατάσταση όπου άγνωστοι το παρακολουθούν να πετάει ένα περιτύλιγμα από μια καραμέλα στα σκουπίδια, όταν κανείς δεν το βλέπει το πετάει ακριβώς στο δρόμο.

Εισαγωγή

Συζήτηση στην τάξη- Οι μαθητές συζητούν την ιστορία με τον εκπαιδευτικό, ο οποίος κατευθύνει την προσοχή τους στους στόχους του μαθήματος, εξηγεί τη σημασία της τήρησης των ηθικών και κοινωνικών κανόνων και εισάγει την έννοια των "προσωπικών αξιών" ως τη βάση της αυτογνωσίας του ατόμου.

Αποσύνθεση

Συζήτηση στην τάξη - Οδηγώντας τους μαθητές να αποσυνθέσουν το πρόβλημα μέσω ερωτήσεων όπως: Ποιο είναι το πρόβλημα σε αυτή την ιστορία; Πώς διαφέρει η συμπεριφορά του αγοριού όταν το παρακολουθούν ενήλικες και όταν είναι μόνο του;

Αφαίρεση

Ενότητα 1 – Φύλλο Εργασίας 2: Οι μαθητές εργάζονται σε μικρές ομάδες (3-5 άτομα), κατά τη διάρκεια των οποίων πρέπει να:

- α) να προσδιορίσουν τα χαρακτηριστικά του χαρακτήρα του αγοριού που συνέβαλαν στην επίδειξη της συμπεριφοράς που περιγράφει,
- β) να καθορίσουν και να συζητήσουν τις πιθανές συνέπειες αυτής της συμπεριφοράς τόσο για το ίδιο το αγόρι όσο και για τους άλλους.

Αναγνώριση Μοτίβων

Συζήτηση στην τάξη- Ο δάσκαλος καλεί τους μαθητές να σκεφτούν ποια είναι τα χαρακτηριστικά του χαρακτήρα που πρέπει να διαθέτει ένα άτομο προκειμένου να ενεργεί σωστά (σύμφωνα με τους ηθικούς και κοινωνικούς κανόνες) σε καταστάσεις παρόμοιες με αυτές που βλέπουμε στο βίντεο. Οι μαθητές σε κύκλο ονομάζουν ένα χαρακτηριστικό, το οποίο γράφεται στον πίνακα. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να δώσει υποδείξεις σε όσους αντιμετωπίζουν δυσκολίες (Παράρτημα 1).

Ενότητα 1 – Φύλλο Εργασίας 3: Ο δάσκαλος προτείνει σε όλους να σκεφτούν:

- α) ποια θετικά χαρακτηριστικά του χαρακτήρα διαθέτουν ήδη,
 - β) ποιες συμπεριφορές θα ήθελαν να αναπτύξουν στον εαυτό τους ακόμη περισσότερο
- Και οι μαθητές τραβούν γραμμές για να δείξουν ποια προσωπικά χαρακτηριστικά έχουν και ποια δεν έχουν.

Παραδείγματα εμπειριών πραγματικής ζωής

Ζητείται από τους μαθητές να θυμηθούν περιπτώσεις από τη ζωή τους παρόμοιες με την αναθεωρημένη ιστορία, όπου αμφέβαλλαν για το ποια συμπεριφορά να επιλέξουν, αλλά έκαναν το σωστό! Τι τους βοήθησε να κάνουν την επιλογή τους; Πώς αισθάνθηκαν μετά;

Αλγοριθμική Σκέψη

Οι μαθητές θα πρέπει να γράψουν βήμα προς βήμα πώς θα συμπεριφέρονταν στην κατάσταση που είδαν στο βίντεο, καθώς και να περιγράψουν με σαφήνεια τους παράγοντες που θα τους ενθάρρυναν να επιλέξουν το ένα ή το άλλο μοντέλο συμπεριφοράς.

Κλείσιμο:

Άσκηση "Θερμόμετρο"

Ο δάσκαλος κρεμάει μια αφίσα με ένα θερμόμετρο. Δίνει σε κάθε μαθητή λεπτές λωρίδες κομμένες από ένα αυτοκόλλητο αυτοκόλλητο.

Οι μαθητές καλούνται να σημειώσουν τη θερμοκρασία της τρέχουσας διάθεσής τους σε αυτό το θερμόμετρο χρησιμοποιώντας μια λωρίδα. Οι συμμετέχοντες στερεώνουν τις λωρίδες στα αντίστοιχα τμήματα του θερμομέτρου.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Αναστοχασμός

Τα παιδιά απαντούν εναλλάξ στις ερωτήσεις:

- Σήμερα στην τάξη συνειδητοποίησα ότι...
- Μου άρεσε (δεν μου άρεσε) η τάξη γιατί...

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 1

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

- Να εξηγούν τις αρχές της αυτοδιαχείρισης
- Να κατανοήσουν τη σημασία της αυτοδιαχείρισης
- Να διαχειρίζονται τα συναισθήματά τους
- Να προσδιορίζουν και να χρησιμοποιούν στρατηγικές διαχείρισης του στρες
- Να επιδεικνύουν αυτοπειθαρχία και αυτοπαρακίνηση
- Να καθορίζουν προσωπικούς και συλλογικούς στόχους
- Να χρησιμοποιούν δεξιότητες προγραμματισμού και οργάνωσης
- Να επιδεικνύουν θάρρος για ανάληψη πρωτοβουλιών
- Να επιδεικνύουν προσωπική και συλλογική δράση
- Να κατανοούν κριτικά διαφορετικές στρατηγικές για τη βελτίωση της αυτοδιαχείρισης.

ΤΙΤΛΟΙ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Τι είναι η αυτοδιαχείριση;

Αυτοδιαχείριση στο σχολείο

Παραδείγματα από καταστάσεις της πραγματικής ζωής

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ

Διάρκεια

2x50 λεπτά (δύο συνεδρίες διάρκειας 50 λεπτών η καθεμία)

Κατάσταση

Οι μαθητές παρακολουθούν μια ψηφιακή ιστορία για μια ομάδα μαθητών σε ένα πάρτι όπου πρέπει να επιλέξουν μεταξύ τριών μενού γεύματος πριν παίξουν έξω.

Επιλογή 1:

- ψαροκροκέτες με ρύζι

- χυμός

- γλυκό επιδόρπιο

Επιλογή 2:

COMPUSEL

- Σούπα
- Μπριζόλα σχάρας με ρύζι και σαλάτα
- νερό
- Φρούτα

Επιλογή 3:

- Χάμπουργκερ με αυγό και πατατάκια
- χυμός
- γλυκό επιδόρπιο

Εισαγωγή

Εισαγάγετε την έννοια της αυτοδιαχείρισης.

Παρουσίαση της ιστορίας: Κάθε μαθητής θα επιλέξει ένα μενού γεύματος για τον εαυτό του και θα χωριστούν σε 3 διαφορετικές ομάδες (ανάλογα με το επιλεγμένο μενού). Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν οι συνέπειες κάθε επιλογής μενού.

Αποσύνθεση

Συζήτηση στην τάξη – Καθοδήγηση των μαθητών να αναλύσουν το πρόβλημα μέσω ερωτήσεων όπως:

Τι συνέβη με τους τρεις φίλους;

Γιατί νομίζετε ότι συνέβη;

Ποιος επέλεξε την καλύτερη επιλογή;

Αφαίρεση

Ενότητα 2 – Φύλλο Εργασίας 1 - Οι μαθητές θα πρέπει να ολοκληρώσουν τη δραστηριότητα "Τι θα συμβεί αν...". Σύμφωνα με την απάντησή τους, θα προσδιορίσουν τις συνέπειες του επιλεγμένου μενού.

Αναγνώριση Μοτίβων

Παραδείγματα εμπειριών από την πραγματική ζωή - Οι μαθητές θα κληθούν να μοιραστούν μια παρόμοια εμπειρία. Οι ομοιότητες και οι διαφορές θα επισημανθούν και θα συζητηθούν.

Αλγοριθμική Σκέψη

Ενότητα 2 – Φύλλο Εργασίας 2 - Οι μαθητές θα πρέπει να συμπληρώσουν ένα φύλλο εργασίας για να εξηγήσουν πώς θα ενεργήσουν σε μια παρόμοια κατάσταση, βήμα προς βήμα.

Κλείσιμο

Συζήτηση στην τάξη - Οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν τις αποφάσεις τους σχετικά με την ψηφιακή ιστορία που παρακολούθησαν. Θα μιλήσουν για τη σημασία της αυτοδιαχείρισης.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στοιχεία	Ποτέ	Μερικές φορές	Πάντα
Μπορώ να εξηγήσω τις αρχές της αυτοδιαχείρισης και τη σημασία τους.			
Μπορώ να διαχειριστώ τα συναισθήματά μου			
Μπορώ να αναγνωρίζω και να χρησιμοποιώ τεχνικές αυτοδιαχείρισης, για παράδειγμα να επιδεικνύω αυτοπειθαρχία και αυτοπαρακίνηση.			
Μπορώ να θέσω προσωπικούς και ομαδικούς στόχους			
Μπορώ να χρησιμοποιήσω δεξιότητες προγραμματισμού και οργάνωσης			
Μπορώ να δείξω θάρρος να αναλάβω πρωτοβουλίες			
Κατανοώ τις διάφορες στρατηγικές για τη βελτίωση της αυτοδιαχείρισης.			

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

- Να εξηγούν τις αρχές της αυτοδιαχείρισης
- Να κατανοήσουν τη σημασία της αυτοδιαχείρισης
- Να διαχειρίζονται τα συναισθήματά τους
- Να προσδιορίζουν και να χρησιμοποιούν στρατηγικές διαχείρισης του στρες
- Να επιδεικνύουν αυτοπειθαρχία και αυτοπαρακίνηση
- Να θέτουν προσωπικούς και συλλογικούς στόχους
- Να χρησιμοποιήσουν δεξιότητες προγραμματισμού και οργάνωσης
- Να επιδεικνύουν το θάρρος να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες
- Να κατανοούν κριτικά διαφορετικές στρατηγικές για τη βελτίωση της αυτοδιαχείρισης.

ΤΙΤΛΟΙ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Τι είναι η αυτοδιαχείριση;

Αυτοδιαχείριση στο σχολείο

Παραδείγματα πραγματικών καταστάσεων της ζωής

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ /ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ

Διάρκεια

2x50 λεπτά (δύο συνεδρίες διάρκειας 50 λεπτών η καθεμία)

Κατάσταση

Οι μαθητές παρακολουθούν μια ψηφιακή ιστορία για μια ομάδα μαθητών στην ουρά της καφετέριας. Στην ιστορία, βλέπουμε τους μεγαλύτερους μαθητές να προηγούνται των μικρότερων μαθητών. Όταν συμβαίνει αυτό, οι νεότεροι μαθητές νιώθουν θλίψη, θυμό και οργή. Και αποφασίζουν να κάνουν...

Εισαγωγή

Συζήτηση στην τάξη - Θα διεξαχθεί συζήτηση μεταξύ του δασκάλου και των μαθητών σχετικά με την ιστορία και τις επιλογές για το τι πρέπει να γίνει.

Αποσύνθεση

Συζήτηση στην τάξη - Καθοδήγηση των μαθητών να αναλύσουν το πρόβλημα μέσω ερωτήσεων όπως:

- Ποιο είναι το πρόβλημα της ιστορίας;
- Ποιες είναι οι επιλογές που έχουμε;
- Ποιες είναι οι επιλογές;

- Λύστε το μόνοι σας
- Μην κάνετε τίποτα
- Καλέστε κάποιον

Αφαίρεση

Ενότητα 2 – Φύλλο Εργασίας 3 - Οι μαθητές θα πρέπει να ολοκληρώσουν τη δραστηριότητα "Τι θα συνέβαινε αν...". Σύμφωνα με την απάντησή τους, θα προσδιορίσουν τις συνέπειες της επιλεγμένης ενέργειας.

Αναγνώριση Μοτίβων

Παραδείγματα εμπειριών από την πραγματική ζωή - Οι μαθητές θα κληθούν να μοιραστούν μια παρόμοια εμπειρία. Οι ομοιότητες και οι διαφορές θα επισημανθούν και θα συζητηθούν.

Αλγοριθμική Σκέψη

Ενότητα 2 – Φύλλο Εργασίας 4 - Οι μαθητές θα πρέπει να συμπληρώσουν ένα φύλλο εργασίας για να εξηγήσουν πώς θα ενεργήσουν σε μια παρόμοια κατάσταση, βήμα προς βήμα.

Κλείσιμο

Συζήτηση στην τάξη - Οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν τις αποφάσεις τους σχετικά με την ψηφιακή ιστορία που παρακολούθησαν. Θα μιλήσουν για τη σημασία της αυτοδιαχείρισης.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>Σε μια κατάσταση σύγκρουσης το πιο δύσκολο κομμάτι της αυτοδιαχείρισής μου είναι:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Διαχείριση των συναισθημάτων ● Προσδιορισμός και χρήση στρατηγικών διαχείρισης του στρες ● Επίδειξη αυτοπειθαρχίας και αυτοπαρακίνησης ● Καθορισμός προσωπικών και συλλογικών στόχων ● Χρήση δεξιοτήτων προγραμματισμού και οργάνωσης ● Επίδειξη το θάρρος να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες ● Κατανόηση διαφορετικών στρατηγικών για τη βελτίωση της αυτοδιαχείρισης.
<p>Ο λόγος που το βρίσκω αυτό δύσκολο είναι...</p>	
<p>Το θέμα που επηρεάζει την απόφασή μου είναι...</p>	

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 1

ΣΤΟΧΟΙ

Γενικός σκοπός είναι η παρατήρηση των ψυχοεκπαιδευτικών πτυχών των μαθητών του δημοτικού σχολείου κατά τη διάρκεια εργαστηρίων κοινωνικο-συναισθηματικής ανάπτυξης.

Οι ειδικοί στόχοι είναι:

- Αναγνώριση των θετικών και αρνητικών πτυχών των κοινωνικο-συναισθηματικών ικανοτήτων.
- Αναγνώριση και εξήγηση των συνιστωσών των διαπροσωπικών σχέσεων
- Να διατυπώνουν και να αναγνωρίζουν καταστάσεις στις οποίες η έλλειψη σεβασμού και ανοχής επηρεάζει την ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας
- Να αξιοποιούν τα καθοριστικά στοιχεία των ανθρώπινων αξιών, του σεβασμού και της ανεκτικότητας στον κοινωνικό χώρο
- Να αναλύουν διάφορες επιλογές/εναλλακτικές λύσεις που επιτρέπουν την προσαρμογή στην αλλαγή μέσω της αυτορρύθμισης

ΤΙΤΛΟΙ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Ανάπτυξη των ανθρώπινων σχέσεων: Η ιεραρχία των αξιών. Ποιες είναι οι αξίες μου;

Προσαρμογή της δικής μας συμπεριφοράς στην αλλαγή

Αυτορρύθμιση/αυτοαποτελεσματικότητα (**Παράρτημα 2 – Αυτορρύθμιση**)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ /ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ

Κατάσταση μάθησης: Ο σεβασμός και οι μορφές του

Δραστηριότητα 1. Ξεκινώντας με παραδείγματα παροιμιών (βάσει καρτών) που εστιάζουν στην αξία του σεβασμού, τα παιδιά οργανωμένα σε ομάδες των 2 ατόμων, θα αναλύσουν την κάρτα και θα αναπαραστήσουν το περιεχόμενο σε ένα παιχνίδι ρόλων

(**Ενότητα 3 – Φύλλο Εργασίας 1**– Παραδείγματα παροιμιών και καρτών).

Πρόταση δραστηριότητας: Παιχνίδι ρόλων.

Οι μαθητές θα εργαστούν σε ομάδες. Κάθε ομάδα παίρνει μια κάρτα την οποία τα μέλη της θα τοποθετήσουν σε μια σκηνή στο πλαίσιο του παιχνιδιού ρόλων.

Ενώ παίζουν τη σκηνή και αλλάζουν ρόλους μεταξύ τους, ένα μέλος της ομάδας αναλαμβάνει την ευθύνη να γράψει/παρατηρήσει/σχεδιάσει τις μορφές σεβασμού που δίνονται στον μαθητή που παίζει τον πρωταγωνιστή. Στη συνέχεια ζητείται από τους μαθητές να αλλάξουν ρόλους και κάποιος άλλος να περιγράψει τη μορφή του τύπου σεβασμού που εντοπίστηκε.

Σε ό,τι αφορά τον εκπαιδευτικό, επιμένετε στη σημασία της ανάπτυξης υγιών σχέσεων και της διαμόρφωσης κοινωνικών συμπεριφορών που βασίζονται στο σεβασμό και την ανεκτικότητα.

Δραστηριότητα 2. Τα παιδιά θα παρακολουθήσουν μια **ψηφιακή ιστορία**. Μετά το σχολείο, δύο συμμαθητές (και φίλοι) συναντιούνται στο πάρκο. Τσακώνονται και κατηγορούν ο ένας τον άλλον για τον αποκλεισμό τους από ένα κοινό έργο. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, οι δύο φίλοι σχεδίαζαν τις διακοπές τους αντί να δίνουν προσοχή στις εξηγήσεις του δασκάλου. Ως συνέπεια της συμπεριφοράς τους, ο καθηγητής απέκλεισε και τους δύο από την εργασία.

Περιγραφή δραστηριότητας:

Διάρκεια

2x50 λεπτά (δύο συνεδρίες διάρκειας 50 λεπτών η καθεμία)

Εισαγωγή

Αυτός ο τύπος ολοκληρωμένης δραστηριότητας βασίζεται στο σύστημα οργάνωσης του εκπαιδευτικού που φέρει το ρόλο του συντονιστή, του διευκολυντή της δραστηριότητας και του οδηγού στον εντοπισμό των ακολουθιών υπολογιστικής σκέψης και θα διαρκέσει 100 λεπτά χωρισμένα σε δύο μέρη.

Είναι απαραίτητο να χωρίσουμε τις στιγμές της μάθησης σε:

- **Η συναισθηματική ακολουθία/συνιστώσα** - εισαγωγή στην ατμόσφαιρα της μάθησης, άσκηση μέσω των προτεινόμενων σεναρίων παιχνιδιού ρόλων για την αναγνώριση του εκάστοτε προβλήματος.
- **Η γνωστική ακολουθία/συνιστώσα** του εντοπισμού και της ερμηνείας των ρόλων για τη συνειδητοποίηση, την εσωτερίκευση των αποφασιστικών πτυχών και την αξιοποίηση της εσωτερικής δύναμης προκειμένου αυτές να εκφραστούν σε επίπεδο στάσεων.

Σε αυτή τη συνεδρία ο δάσκαλος θα επικεντρωθεί στις ακόλουθες δεξιότητες κοινωνικής ευαισθητοποίησης:

- Προσδιορίστε διάφορους κοινωνικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που είναι άδικοι.
- Κατανόηση της προοπτικής των άλλων
- Επίλυση μιας διαφοράς
- Αντιμέτωπιση των συναισθημάτων των άλλων
- Συγχώρηση κάποιου που μας πλήγωσε ή μας αναστάτωσε

Ο δάσκαλος μπορεί να διατυπώσει κατευθυντήριες ερωτήσεις σε σχέση με τις προαναφερθείσες κοινωνικές δεξιότητες.

Αποσύνθεση

Τα παιδιά καλούνται να αναφέρουν λέξεις-κλειδιά που περιγράφουν την ιστορία που μόλις είδαν. Ο δάσκαλος θα γράψει κάθε λέξη στον πίνακα. Οι λέξεις θα τοποθετηθούν με τη χρονολογική σειρά των γεγονότων που παρουσιάζονται στην ψηφιακή ιστορία.

Αφαίρεση

Η τάξη έχει ένα "ημερολόγιο τάξης" που αρχίζει με τη σχολική χρονιά. Το ημερολόγιο παίρνεται στο σπίτι, από κάθε μαθητή κάθε φορά, και γράφει αξιολογώμενα γεγονότα που συνέβησαν στο σχολείο εκείνη την ημέρα.

Ο στόχος είναι να σημειώσουν τα γεγονότα από την ψηφιακή ιστορία στο ημερολόγιο. Η δραστηριότητα καθοδηγείται από τον εκπαιδευτικό με τη βοήθεια των μαθητών. Ο εκπαιδευτικός θα προσπαθήσει να εντοπίσει τις βασικές πτυχές των γεγονότων και εκείνες που μπορούν να απαλειφθούν από την περιγραφή (π.χ. ο καιρός, το περιβάλλον, τα ρούχα, κ.λπ...). Η πράξη της γραφής στο ημερολόγιο θα γίνει από τον μαθητή του οποίου είναι η σειρά.

Αναγνώριση Μοτίβων

Ο δάσκαλος θα συζητήσει μια παρόμοια προηγούμενη εμπειρία που συναντά στο ημερολόγιο της τάξης. Οι μαθητές θα επισημάνουν τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ της εμπειρίας που παρουσιάζει ο δάσκαλος και της ψηφιακής ιστορίας.

(*Ενότητα 3 – Φύλλο Εργασίας 2* – Ομοιότητες & διαφορές)

Αλγοριθμική Σκέψη:

Ενότητα 3 – Φύλλο Εργασίας 3 - Φύλλο εργασίας για τη συμπεριφορά και το διάλογο

Τα παιδιά θα πρέπει να εντοπίσουν στην ιστορία τις πραγματικές συμπεριφορές και τον διάλογο που θα μπορούσαν να προκαλέσουν τη σύγκρουση.

1. Αφού συμπληρώσουν τον πρώτο πίνακα, θα πρέπει να αναλύσουν κάθε στοιχείο
2. Θα πρέπει να φανταστούν και να συμπληρώσουν κάθε ιδανική αντίστοιχη συνιστώσα όσον αφορά τη συμπεριφορά και το διάλογο.

Πραγματικό	Ιδανικό (με σεβασμό)
Συμπεριφορά	Συμπεριφορά
Διάλογος	Διάλογος

Κλείσιμο

Συζήτηση στην τάξη - Οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να μιλήσουν για τις αποφάσεις τους σχετικά με την ψηφιακή ιστορία που παρακολούθησαν. Θα αναφέρουν την αξία που ήταν στο επίκεντρο της

δραστηριότητας - σεβασμός. Θα συζητηθούν επίσης οι θετικές και αρνητικές συνέπειες των αποφάσεων.
(Παράρτημα 3 –Περισσότερες πληροφορίες)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Πρώτη πρόταση αξιολόγησης: Τα παιδιά θα οραματιστούν μια απάντηση ή μια ατάκα που όταν χρησιμοποιηθεί την κατάλληλη στιγμή στην ιστορία θα μπορούσε να αλλάξει τα γεγονότα που παρουσιάζονται στην ψηφιακή ιστορία προς μια θετική προοπτική.

Ενότητα 3 – Φύλλο Εργασίας 4 – Τελική Αξιολόγηση – Η δύναμη των λέξεων

Δεύτερη πρόταση αξιολόγησης: τα παιδιά θα πρέπει να ελέγξουν τη σωστή απάντηση στο φύλλο εργασίας.

Ενότητα 3 – Φύλλο Εργασίας 5 – Τελική Αξιολόγηση – Η σωστή απάντηση

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2

ΣΤΟΧΟΙ

Ο γενικός σκοπός είναι η ενίσχυση της αυτογνωσίας μέσω της ανάπτυξης της ικανότητας κατανόησης των συναισθημάτων των άλλων ανθρώπων.

Ειδικοί Στόχοι

- να αναγνωρίζουν τις θετικές και αρνητικές πτυχές των κοινωνικο-συναισθηματικών ικανοτήτων
- να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τις συνιστώσες των διαπροσωπικών σχέσεων
- να διατυπώνουν και να αναγνωρίζουν καταστάσεις στις οποίες η έλλειψη σεβασμού και ανοχής επηρεάζει την ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας
- να αξιοποιούν τα καθοριστικά στοιχεία των ανθρώπινων αξιών, του σεβασμού και της ανεκτικότητας στον κοινωνικό χώρο
- να αναλύουν διάφορες επιλογές/εναλλακτικές λύσεις που επιτρέπουν την προσαρμογή στην αλλαγή μέσω της αυτορρύθμισης

Δεξιότητες

Στο τέλος αυτής της δραστηριότητας οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

- εκφράζουν συμπεριφορές ενσυναίσθησης προς τους άλλους
- αναγνωρίζουν σωστά τα συναισθήματα που εκφράζουν οι άλλοι.

ΤΙΤΛΟΙ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Ανακαλύπτοντας το "άλλο"

Αναγνώριση των συναισθημάτων των άλλων

Η διαφορά μεταξύ συναισθημάτων και εξωτερικής έκφρασης

Αυτογνωσία και υγιής τρόπος ζωής

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ ΜΑΘΗΣΗΣ

Εισαγωγή

Ο δάσκαλος ανακοινώνει τον τίτλο, τη δραστηριότητα και τους στόχους του μαθήματος. Εξηγείται η έννοια της ενσυναίσθησης και στη συνέχεια προσφέρεται στους μαθητές μια σύντομη άσκηση για την ενσυναίσθηση μέσω της μεθόδου του καταιγισμού ιδεών. **Παράρτημα 1** – Για την ενσυναίσθηση

Δραστηριότητα 1 Εξάσκηση σε σενάρια ενσυναίσθησης και συνειδητοποίηση των αναγκών

Ξεκινώντας από τις κάρτες συζήτησης που περιέχουν πιθανές πραγματικές καταστάσεις, τα παιδιά θα ξεκινήσουν συζητήσεις στην τάξη με τη μεσολάβηση του εκπαιδευτικού.

(**Ενότητα 3 – Φύλλο Εργασίας 6** – Πιθανές καταστάσεις).

Τύπος δραστηριότητας: Ομαδική δραστηριότητα

Στάδιο 1. Κάθε μαθητής θα σχεδιάσει ένα φύλλο χαρτί με πιθανές καταστάσεις που περιλαμβάνουν καταστάσεις που απαιτούν εμφατικές απαντήσεις. Στη συνέχεια, θα συζητήσουν σε ζευγάρια την κατάσταση που έχουν ορίσει. Ο ένας μαθητής θα διαβάσει την κατάσταση, ενώ ο άλλος θα ασκήσει έναν ενσυναίσθητικό διάλογο σχετικά με αυτήν. Στη συνέχεια, θα αλλάξουν ρόλους.

Ο δάσκαλος γράφει τις απαντήσεις όλων των μαθητών.

Στάδιο 2. Ο δάσκαλος εντοπίζει στις απαντήσεις των μαθητών εμπόδια στην έκφραση της ενσυναίσθησης. (**Ενότητα 3 – Φύλλο Εργασίας 7** – εμπόδια στην έκφραση ενσυναίσθησης).

Παράρτημα 4 έχει λεπτομέρειες και συστάσεις για τους εκπαιδευτικούς σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής αυτής της δραστηριότητας.

Δραστηριότητα 2 Οι μαθητές παρακολουθούν μια ψηφιακή ιστορία. Ο Άλεξ είναι σπουδαίος ποδοσφαιριστής. Παίζει στην ομάδα του σχολείου. Κατά τη διάρκεια ενός αγώνα, σε μια κρίσιμη στιγμή του παιχνιδιού, ένα άλλο παιδί τον σπρώχνει για να ανακτήσει την μπάλα. Οι συμπαίκτες του τον κατηγορούν για την απώλεια του παιχνιδιού.

Συζήτηση στην τάξη

Σε αυτή τη συνεδρία ο δάσκαλος θα επικεντρωθεί στις ακόλουθες δεξιότητες κοινωνικής ευαισθητοποίησης:

- Προσδιορίστε διάφορους κοινωνικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που είναι άδικοι.
- Συνεργασία με συνομηλίκους
- Να δείχνουν ενσυναίσθηση και συμπόνια
- Να συγχωρούμε κάποιον που μας πλήγωσε ή μας αναστάτωσε
- Κατανόηση της προοπτικής των άλλων
- Επίλυση μιας διαφοράς
- Αντιμετώπιση των συναισθημάτων των άλλων
- Κατανόηση των επιδράσεων των συστημάτων (οικογένεια)

Ο δάσκαλος μπορεί να διατυπώσει κατευθυντήριες ερωτήσεις σε σχέση με τις προαναφερθείσες δεξιότητες κοινωνικής ευαισθητοποίησης.

Παραδείγματα: *Τι σημαίνει να είσαι καλός αθλητής; Τι είναι η ομάδα; Τι σημαίνει να αναλαμβάνεις ευθύνες σε μια ομάδα;*

Αποσύνθεση

Προσδιορισμός των χαρακτηριστικών ενός καλού αθλητή, ως μέσο κατανόησης της προσωπικότητας ως βιο-κοινωνικο-πολιτισμικού συστήματος.

Ενότητα 3 – Φύλλο Εργασίας 8 - Εικόνα ενός αθλητή (εικόνα ενός παιδιού με αθλητική στολή που τα παιδιά προκίζουν με τις ιδιότητες ενός μεγάλου αθλητή)

Αφαίρεση

Συζήτηση και ερωτήσεις που θα ενισχύσουν την ευαισθητοποίηση των μαθητών σχετικά με την ικανότητα ενσυναίσθησης και την ευπάθεια που συνεπάγεται η διαχείριση της ενσυναίσθησης.

Παράδειγμα: Πως θα ένιωθες αν ήσουν «στα παπούτσια» του Άλεξ;

Αναγνώριση Μοτίβων

Παράδειγμα από την πραγματική ζωή : Η φιγούρα της Simona Halep, μιας γνωστής Ρουμάνας τενίστριας, με εκπληκτικά επιτεύγματα στο τένις. Παρόλα αυτά, σε όλη την αθλητική της καριέρα έχασε παιχνίδια και αγώνες λόγω διαχείρισης συναισθηματικών καταστάσεων (σύμφωνα με συνεντεύξεις).

Συζήτηση στην τάξη: Τα χαρακτηριστικά που θα κατανοήσουν οι μαθητές κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας: Μαθαίνω, αισθάνομαι, εξελίσσομαι, αλληλοεπιδρώ, σκέφτομαι, αναλύω και προβληματίζομαι.

Αλγοριθμική Σκέψη

Σύνδεση. Η ανάλυση των τύπων συναισθημάτων που έχει ζήσει το υποκείμενο (Alex) και εκείνων που έχουν ζήσει οι άλλοι μέσω της ενσυναίσθησης, καθώς και η συσχέτιση μεταξύ των λειτουργικών συναισθημάτων και της κατάλληλης εξωτερικής έκφρασής τους. Είναι απαραίτητη η αναγνώριση του λεκτικού και παραλεκτικού μηνύματος και η σωστή αποκωδικοποίηση των λεκτικών, μη λεκτικών και παραλεκτικών μηνυμάτων καθώς και των συναισθημάτων, των σκέψεων, των ιδεών και των στάσεων.

Κλείσιμο

Συζήτηση στην τάξη για παρόμοιες καταστάσεις

Τελικές συστάσεις για τον εκπαιδευτικό: αναστοχαστείτε και ρωτήστε τους μαθητές ποια πολύτιμα πράγματα έμαθαν για τον εαυτό τους και τους άλλους στις καταστάσεις που παρουσιάστηκαν.

Να κάνετε αναλογίες, συγκρίσεις σχετικά με τα αποτελέσματα της ενσυναίσθητικής επικοινωνίας και τα εμπόδια στην έκφραση της ενσυναίσθησης και πώς αυτά αντανακλούν στην ανάπτυξη των σχέσεων μας με τους άλλους, στη συναισθηματική έκφραση και στην αυτοπεποίθηση. Για το σκοπό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί η προβολή ταινιών ή παιχνίδια όπως το SIMS.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ζωγράφισε το συναίσθημα (Daniel Goleman)

- Φόβος
- Αηδία
- Λύπη
- Έκπληξη
- Θυμός
- Χαρά
- Αγάπη
- Ντροπή

Τα παιδιά θα πρέπει να επιλέξουν ανάμεσα στα ROYGBIV, τα χρώματα του ουράνιου τόξου. Οι δάσκαλοι εξηγούν ότι πρέπει να συσχετίσουν το χρώμα με το συναίσθημα. Στο τέλος, όλα τα φύλλα εργασίας θα τοποθετηθούν σε εμφανές σημείο, στην τάξη (ξενάγηση σε γκαλερί).

(Ενότητα –Φύλλο Εργασίας 9 –Ο τροχός των συναισθημάτων)

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 1

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές θα είναι σε θέση να:

- Να επιλύουν συγκρούσεις
- Να εξασφαλίσουν τη συνέχεια στις σχέσεις τους
- Να εργάζονται για την επίλυση προβλημάτων με βάση την ομαδικότητα και τη συνεργασία
- Να ζητούν και να προσφέρουν βοήθεια
- Να οικοδομούν θετικές σχέσεις

ΤΙΤΛΟΙ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σημασία των σχέσεων όσον αφορά την κοινωνική ζωή και τον τρόπο διαχείρισης των κοινωνικών ρόλων

Σημασία της ομαδικής εργασίας σε μια κατάσταση επίλυσης προβλημάτων

Προσδιορισμός της απώλειας των κοινωνικών δεξιοτήτων σε μια παρεξήγηση

Η σημασία του χειρισμού του προβλήματος μιας σχέσης με ενσυναίσθηση και ενεργητική ακρόαση

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ /ΕΚΜΑΘΗΣΗ

Κατάσταση

Ψηφιακή ιστορία: παρεξήγηση μεταξύ φίλων: Κάποιος σας είπε κάτι για κάποιον άλλον και δεν το ακούσατε σωστά, στη συνέχεια το είπατε σε κάποιον άλλο. Στο τέλος, το άτομο της ιστορίας τσακώνεται με το πρώτο άτομο με την ταμπέλα της «διασποράς φημών» γι' αυτόν.

Εισαγωγή

Θεατρικό παιχνίδι: Παιχνίδι ρόλων : Σε ζευγάρια, οι μαθητές αναπαριστούν την ιστορία που παρακολούθησαν. Προσπαθήστε να δώσετε έμφαση στον "τρόπο" της επικοινωνίας: τις εκφράσεις του προσώπου, τον τόνο της ομιλίας, ότι τα δύο άτομα που βρίσκονται σε καυγά μιλούν ταυτόχρονα. Αλλάξτε ρόλους.

Αποσύνθεση

Συζήτηση στην τάξη : Προσπαθήστε να βρείτε όλα τα επίπεδα του προβλήματος. Ποιος ξεκίνησε την παρεξήγηση; Ποιος τη συνέχισε; Ποιες είναι οι συνέπειές της; Το πρόβλημα δεν είναι μόνο η παρεξήγηση αλλά και ο τρόπος με τον οποίο τα παιδιά στον διάλογο τη διαχειρίζονται. Εντοπίστε τα λάθη συμπεριφοράς (π.χ. απώλεια της ενεργητικής ακρόασης)

Αφαίρεση

Δραστηριότητα 1: “ΧΑΛΑΣΜΕΝΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ”: Όλοι οι μαθητές κάθονται σε έναν κύκλο και ο πρώτος ψιθυρίζει μια λέξη σε αυτόν που βρίσκεται στη δεξιά του πλευρά. Αυτό συνεχίζεται μέχρι το τέλος με την ίδια λέξη. Ο τελευταίος μαθητής λέει τη λέξη δυνατά.

Δραστηριότητα 2: “ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΟΝ ΔΕΞΙΑ ΣΟΥ!” Σε έναν κύκλο, όλοι οι μαθητές λένε μια λέξη και πρέπει να δώσουν προσοχή σε όλες τις λέξεις, ειδικά σε αυτό που είπε το άτομο στα δεξιά τους. Στο δεύτερο γύρο, κάθε μαθητής λέει αυτό που είπε το άτομο στα δεξιά του.

Κλείσιμο: Όταν προσπαθούμε να αναπαράγουμε τα λόγια κάποιου, συχνά κάνουμε λάθη, Είναι πραγματικά συνηθισμένο, όπως βλέπουμε ότι συμβαίνει μόνο με μια λέξη. Βιώνουμε τις παρεξηγήσεις στη σχέση με διαφορετικό τρόπο.

Αναγνώριση Μοτίβων

Διαχωρισμός σε ζευγάρια- Μέθοδος «storytelling»: Οι μαθητές δημιουργούν τους δικούς τους διαλόγους για μια παρεξήγηση μεταξύ φίλων (μπορεί να είναι φανταστικοί ή από μια πραγματική εμπειρία). Τους παρουσιάζουν στην τάξη.

Συζήτηση στην τάξη : Κατά την παρουσίαση των ιστοριών που έφτιαξαν, οι μαθητές πρέπει να εξηγήσουν την κατάσταση, τον λόγο που χρησιμοποίησαν συγκεκριμένες φράσεις και τις συνέπειες των "ιστοριών παρεξήγησης". Να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές σε όλες τις ιστορίες, κατέληξε η ψηφιακή. Προσπαθήστε να βρείτε τα μοτίβα.

Αλγοριθμική Σκέψη

Ο διάλογος της ψηφιακής ιστορίας διανέμεται σε χαρτί σε όλους τους μαθητές. Το **φύλλο εργασίας 1** συμπληρώνεται από τον καθένα.

Κλείσιμο

Συζήτηση στην τάξη : Παρουσίαση των αλλαγών στο διάλογο που παρακολουθήσαμε, καταλήγοντας στα θετικά και αρνητικά αποτελέσματα της τελικής απόφασης που πήραν και σχετικά με τις συνέπειες που θα επηρεάσουν τα άτομα που εμπλέκονται στην παρεξήγηση.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στοιχεία	Ποτέ	Μερικές φορές	Πάντα
Μπορώ εύκολα να εντοπίσω το επικοινωνιακό "κενό" σε μια παρεξήγηση.			
Μπορώ εύκολα να επιλύσω μια σύγκρουση στις σχέσεις μου.			
Μπορώ να κατανοήσω τα στοιχεία που απαιτούνται για την εξασφάλιση της συνέχειας στις σχέσεις μου.			

Γνωρίζω τη σημασία των θετικών σχέσεων στην καθημερινή μου ζωή.			
Γνωρίζω την αναγκαιότητα της ενεργητικής ακρόασης στις σχέσεις μου.			
Μπορώ να διαχειριστώ μια παρεξήγηση στην καθημερινή μου ζωή.			

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές θα είναι σε θέση:

- Να επιδεικνύουν πολιτισμική επάρκεια
- Να ζητούν και να προσφέρουν βοήθεια
- Να είναι σε θέση να επιδεικνύουν ηγετική συμπεριφορά στην ομάδα
- Να αντιστέκονται στην αρνητική κοινωνική πίεση
- Να ζητούν ή να προσφέρουν υποστήριξη όταν χρειάζεται
- Να αγωνίζονται για τα δικαιώματα των άλλων

ΤΙΤΛΟΙ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η σημασία του γλωσσικού εμποδίου στις σχέσεις

Σημασία της λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας για την επίτευξη σχέσεων

Σημασία της προθυμίας να βοηθήσει κάποιος ένα άλλο άτομο χωρίς να επικοινωνεί με λόγια

Πώς να βοηθήσετε κάποιον χωρίς να μιλάτε

Πώς να προσφέρετε και να ζητήσετε βοήθεια

Πώς να είσαι μέλος μιας ομάδας χωρίς να καταλαβαίνεις τη γλώσσα

Πώς να πετύχετε σε μια τάξη με διαφορετικότητα και να δημιουργήσετε σχέσεις

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ

Κατάσταση

Οι μαθητές παρακολουθούν μια ψηφιακή ιστορία για έναν μαθητή από άλλη χώρα που έρχεται σε μια τάξη. Δεν μιλάει τη γλώσσα των ντόπιων μαθητών. Πώς θα πρέπει οι μαθητές να καταφέρουν να επικοινωνήσουν και να τον θεωρήσουν μέλος της τάξης; Ο δάσκαλος χωρίζει την τάξη σε μικρές ομάδες προκειμένου να ολοκληρωθεί μια εργασία και μια ομάδα μαθητών βρίσκεται στην ίδια ομάδα με τον νέο μαθητή. Η ιστορία επικεντρώνεται στο πρόβλημα του γλωσσικού και πολιτισμικού φραγμού.

Εισαγωγή

Θεατρικό παιχνίδι- Αυτοσχεδιασμός: Σε μικρές ομάδες των 3 μαθητών αναδημιουργείτε το σενάριο και αυτοσχεδιάζετε. Αλλάξτε ρόλους, διότι όλοι πρέπει να υποδυθούν τον μαθητή που δεν μπορεί να επικοινωνήσει μέσω της γλώσσας.

Συζήτηση στην τάξη: Πώς ένιωθα όταν δεν μπορούσα να μιλήσω στην ομάδα στη γλώσσα μου; Πώς θα ένιωθα σε ένα πιθανό πραγματικό σενάριο όπως αυτό; Προσπαθήστε να μπειτε στη θέση του νέου μαθητή.

Αποσύνθεση:

Συζήτηση στην τάξη: Προσπαθήστε να εντοπίσετε τα διάφορα επίπεδα του προβλήματος (π.χ. διαφορετική γλώσσα, διαφορετικοί τρόποι επικοινωνίας: λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία κ.λπ.) Ποιο είναι το κύριο πρόβλημα; Ποιες άλλες δυσκολίες εμφανίζονται μέσα στην τάξη;

Αφαίρεση:

Θεατρική δραστηριότητα σε ζευγάρια: “ΠΑΝΤΟΜΙΜΑ” : Χωρίς να λέει λέξεις, ο ένας προσπαθεί να περιγράψει με το σώμα του μια λέξη που έχει στο μυαλό του και ο άλλος πρέπει να μαντέψει τη λέξη. Αλλάξτε ρόλους με διαφορετική λέξη. Στο τέλος, μέσα από συζήτηση προσδιορίστε τις συμπεριφορές, τα συναισθήματα που βίωσαν και στους δύο ρόλους.

Αναγνώριση Μοτίβων:

Παράδειγμα: Ένας μαθητής στην τάξη σας έχει οπτική αναπηρία και χρησιμοποιεί τη μέθοδο Braille για να διαβάσει βιβλία κ.λπ. Πώς καταφέρνετε να επικοινωνήσετε μαζί του;

-Απώλεια της μη λεκτικής επικοινωνίας (χειρονομίες, εκφράσεις του προσώπου)

-Όλα πρέπει να περιγραφούν με ηχητικές λεπτομερείς μεθόδους προκειμένου να επιτευχθεί η ένταξη στην τάξη.

Συζήτηση στην τάξη: Βρείτε τις ομοιότητες και τις διαφορές στο πρώτο σενάριο και στο παράδειγμα που δίνεται.

Αλγοριθμική Σκέψη:

Οι μαθητές πρέπει να καταγράψουν τα εμπόδια που βρήκαν στο υποθετικό σενάριο και να προσπαθήσουν να τα επιλύσουν βήμα προς βήμα. Κάθε λύση πρέπει να αξιολογηθεί και να αναλυθούν τα υπέρ και τα κατά της. Στο τέλος θα πρέπει να αποφασίσουν ποια είναι η πιο αποτελεσματική.

Κλείσιμο:

Συζήτηση στην τάξη: Παρουσίαση των προτεινόμενων λύσεων που έγραψαν οι μαθητές. Συζήτηση για την αποτελεσματικότητά τους και προσπάθεια να βρεθεί η πιο κατάλληλη στα δεδομένα του σχολείου και στην πραγματικότητα. Πόσο δύσκολη είναι τελικά η επικοινωνία;

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Μέθοδος «συνειρμικής γραφής» : Οι μαθητές γράφουν χωρίς διακοπή σε ένα κομμάτι χαρτί. Πώς είναι να αισθάνεσαι παραμελημένος; Ποια η σημασία της επικοινωνίας μέσω των λέξεων; Τι θα έκανα αν ήμουν ο νέος μαθητής...

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 1

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές θα είναι σε θέση :

- Να εξηγούν τις αρχές υπεύθυνης λήψης αποφάσεων
- Να αναλύουν διάφορες επιλογές/εναλλακτικές λύσεις για να αποφασίζουν υπεύθυνα όταν αντιμετωπίζουν ένα ζήτημα
- Να συνειδητοποιήσουν ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται υπεύθυνα έχουν θετικές και αρνητικές συνέπειες
- Να συνειδητοποιούν ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται υπεύθυνα έχουν βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις
- Να κατανοούν τη σημασία της υπεύθυνης λήψης αποφάσεων όσον αφορά την ασφάλεια
- Να κατανοούν τη σημασία της υπεύθυνης λήψης αποφάσεων όσον αφορά την κοινωνική ζωή
- Να είναι πρόθυμοι να λαμβάνουν υπεύθυνες αποφάσεις
- Να αξιολογούν την καταλληλότητα μιας απόφασης από την άποψη των αρχών της υπεύθυνης λήψης αποφάσεων
- Να λαμβάνουν υπεύθυνες αποφάσεις σε καταστάσεις που αντιμετωπίζουν

ΤΙΤΛΟΙ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σημασία της υπεύθυνης λήψης αποφάσεων

Εκφοβισμός στην τάξη

Παραδείγματα εμπειριών από την πραγματική ζωή

Εξέταση των ηθικών προτύπων, των κοινωνικών κανόνων και της ασφάλειας κατά τη λήψη αποφάσεων

Λήψη κατάλληλων αποφάσεων στη ζωή

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ

Κατάσταση

Οι μαθητές παρακολουθούν μια ψηφιακή ιστορία για έναν μαθητή που πρέπει να αποφασίσει για τους φίλους του που εκφοβίζουν έναν νέο μαθητή στην τάξη και του ζητούν να πάρει το μέρος τους.

Εισαγωγή

Θεατρική δραστηριότητα- Αλλαγή ρόλων

Οι μαθητές θα εργαστούν σε ζευγάρια. Ενώ ο ένας από αυτούς αναλαμβάνει το ρόλο του μαθητή που υπερασπίζεται τον νέο μαθητή της ιστορίας, ο άλλος αναλαμβάνει το ρόλο του μαθητή που εκφοβίζει. Στη συνέχεια, οι μαθητές καλούνται να αλλάξουν ρόλους.

Αποσύνθεση

Συζήτηση στην τάξη- Καθοδήγηση των μαθητών να αποσυνθέσουν το πρόβλημα μέσω ερωτήσεων όπως:
 Ποιο είναι το πρόβλημα σε αυτή την ιστορία;
 Ποιος/ποιοι προκαλεί/προκαλούν το πρόβλημα;
 Πώς συμπεριφέρθηκαν οι μαθητές στην τάξη απέναντι στον νέο μαθητή;
 Ποιος τους εναντιώθηκε;

Αφαίρεση

Ενότητα 5 – Φύλλο Εργασίας 1- Οι μαθητές θα πρέπει να ολοκληρώσουν τη "Δραστηριότητα της κλειψύδρας". Κατά συνέπεια, θα προσδιορίσουν τις συμπεριφορές στις οποίες θα εστιάσουν για να λύσουν το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν στην ιστορία.

Αναγνώριση Μοτίβων

Παραδείγματα από την πραγματική ζωή- Οι μαθητές θα κληθούν να μοιραστούν μια παρόμοια δυσάρεστη εμπειρία. Ο δάσκαλος ενθαρρύνει τις κατάλληλες ιστορίες να συζητηθούν στην τάξη. Οι μαθητές θα κληθούν να εξηγήσουν την κατάσταση, τον τρόπο που πήραν τις αποφάσεις τους και τις συνέπειες των αποφάσεών τους. Θα επισημανθούν επίσης οι ομοιότητες και οι διαφορές μεταξύ των εμπειριών που είχαν οι μαθητές και της ψηφιακής ιστορίας.

Αλγοριθμική Σκέψη

Φύλλο Εργασίας 2- Οι μαθητές θα πρέπει να συμπληρώσουν το φύλλο εργασίας για να εξηγήσουν πώς θα ξεπερνούσαν βήμα προς βήμα τις προκλήσεις της ιστορίας που παρακολούθησαν και θα έπαιρναν μια υπεύθυνη απόφαση.

Κλείσιμο

Συζήτηση στην τάξη- Οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να μιλήσουν για τις αποφάσεις τους σχετικά με την ψηφιακή ιστορία που παρακολούθησαν. Θα αναφέρουν τις αξίες που επηρεάζουν την απόφασή τους. Θα συζητηθούν επίσης οι θετικές και αρνητικές συνέπειες των αποφάσεων.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στοιχεία	Ποτέ	Μερικές Φορές	Πάντα
Μπορώ εύκολα να εντοπίσω το πρόβλημα σε μια κατάσταση			
Μπορώ εύκολα να καταλάβω πώς και γιατί προκύπτει το πρόβλημα σε μια κατάσταση			
Μπορώ να καταλάβω τη σημασία μιας απόφασης όσον αφορά την ασφάλεια			
Μπορώ να κατανοήσω τη σημασία μιας απόφασης όσον αφορά την κοινωνική ζωή			
Μπορώ να προβλέψω τις θετικές και αρνητικές συνέπειες μιας απόφασης			
Μπορώ να παίρνω υπεύθυνες αποφάσεις σε καταστάσεις που αντιμετωπίζω			

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές θα είναι σε θέση :

- Να εξηγούν τις αρχές υπεύθυνης λήψης αποφάσεων
- Να αναλύουν διάφορες επιλογές/εναλλακτικές λύσεις για να αποφασίζουν υπεύθυνα όταν αντιμετωπίζουν ένα ζήτημα
- Να συνειδητοποιήσουν ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται υπεύθυνα έχουν θετικές και αρνητικές συνέπειες
- Να συνειδητοποιούν ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται υπεύθυνα έχουν βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις
- Να κατανοούν τη σημασία της υπεύθυνης λήψης αποφάσεων όσον αφορά την ασφάλεια
- Να κατανοούν τη σημασία της υπεύθυνης λήψης αποφάσεων όσον αφορά την κοινωνική ζωή
- Να είναι πρόθυμοι να λαμβάνουν υπεύθυνες αποφάσεις
- Να αξιολογούν την καταλληλότητα μιας απόφασης από την άποψη των αρχών της υπεύθυνης λήψης αποφάσεων
- Να λαμβάνουν υπεύθυνες αποφάσεις σε καταστάσεις που αντιμετωπίζουν

ΤΙΤΛΟΙ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σημασία της υπεύθυνης λήψης αποφάσεων

Σχολικοί κανόνες

Ηθικά πρότυπα, κοινωνικοί κανόνες και ασφάλεια στη λήψη αποφάσεων

Λήψη κατάλληλων επιλογών στη ζωή.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ

Κατάσταση:

Οι μαθητές παρακολουθούν μια ψηφιακή ιστορία για μια μαθήτριά που ζητά από τους φίλους της να πάει μαζί τους στο σταθμό κατά τη διάρκεια ενός μεσημεριανού διαλείμματος. Ο σταθμός βρίσκεται απέναντι από το δρόμο. Κατά συνέπεια, πρέπει να φύγουν από το σχολείο για να πάνε εκεί. Ωστόσο, δεν τους επιτρέπεται να φύγουν από το σχολείο. Στην ιστορία παρακολουθούν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η μαθήτριά ενώ αποφασίζει να φύγει από το σχολείο.

Εισαγωγή:

Συζήτηση στην τάξη- Θα διεξαχθεί συζήτηση μεταξύ του εκπαιδευτικού και των μαθητών σχετικά με την ιστορία. Καθοδήγηση της εστίασης των μαθητών προς τους στόχους του μαθήματος μέσω της διερεύνησης των αρχών λήψης αποφάσεων, όπως η ασφάλεια και η προστασία.

Αποσύνθεση:

Συζήτηση στην τάξη- Καθοδήγηση των μαθητών να αποσυνθέσουν το πρόβλημα μέσω ερωτήσεων όπως: Ποιο είναι το πρόβλημα σε αυτή την ιστορία; Πώς αντιδρούν οι άλλοι μαθητές στην ιδέα να φύγουν από το σχολείο;

Αφαίρεση

Στη φάση της αφαίρεσης, οι μαθητές καλούνται να επικεντρωθούν στις σχετικές και σημαντικές πληροφορίες της ιστορίας.

Ενότητα 5 – Φύλλο Εργασίας 3- Στους μαθητές θα δοθεί ένα φύλλο εργασίας που τους ζητά να καταγράψουν τις συμπεριφορές που αντιμετώπισε ο μαθητής στην ιστορία. Θα αξιολογήσουν επίσης αν θα λάμβαναν υπόψη ή θα αγνοούσαν αυτές τις συμπεριφορές για να αποφασίσουν να λύσουν το πρόβλημα.

Συζήτηση- Καθοδήγηση των μαθητών να συζητήσουν τι έχει μεγαλύτερη σημασία σε αυτή την ιστορία και να την συνοψίσουν.

Αναγνώριση Μοτίβων:

Ενότητα 5 – Φύλλο Εργασίας 4- Η δραστηριότητα θα διεξαχθεί για να εντοπιστούν οι ομοιότητες και οι διαφορές μεταξύ της κατάστασης που δίνεται στο φύλλο εργασίας και της ψηφιακής ιστορίας.

Αλγοριθμική Σκέψη:

Οι μαθητές θα πρέπει να γράψουν πώς θα ξεπερνούσαν βήμα προς βήμα τις προκλήσεις της ιστορίας και θα έπαιρναν μια υπεύθυνη απόφαση σχετικά με την κατάσταση στην ιστορία που παρακολούθησαν.

Κλείσιμο:

Συζήτηση στην τάξη- Οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να μιλήσουν για τις αποφάσεις τους σχετικά με την ψηφιακή ιστορία που παρακολούθησαν. Θα εξηγήσουν αν η απόφασή τους είναι ασφαλής για τους ίδιους και τους άλλους μαθητές, αν είναι ενάντια στους κανόνες του σχολείου και αν θα απογοήτευε τους γονείς και τους δασκάλους τους. Θα αναφέρουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την απόφασή τους.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>Το πιο δύσκολο στάδιο της λήψης μιας απόφασης είναι:</p>	<p>- Προσδιορισμός του προβλήματος - Προσδιορισμός των πιθανών επιλογών - Κατανόηση των θετικών και αρνητικών συνεπειών των πιθανών επιλογών - Απόφαση για τη δράση μου</p>
<p>Ο λόγος που δυσκολεύτηκα σε αυτό το στάδιο:</p>	
<p>Τα θέματα που επηρεάζουν τις αποφάσεις μου είναι:</p>	

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- CASEL (2022). Fundamentals of SEL. Retrieved from <https://casel.org/fundamentals-of-sel/>
- Cefai, C., Bartolo, P. A., Cavioni, V., & Downes, P. (2018). Strengthening Social and Emotional Education as a core curricular area across the EU: A review of the international evidence. NESET II analytical report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Retrieved from: http://nesetweb.eu/wp-content/uploads/AR3_Full-Report.pdf
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P., Dymnicki, A. B., Taylor, R. D., & Schellinger, K. B. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82, 405–432. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2010.01564>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1

Κατάλογος τυπικών προσωπικών προσόντων

Συγκράτηση	Ειλικρίνεια	Ισορροπία
Ανεκτικότητα	Σεβασμός για τους άλλους	Επιμονή
Εγκαρδιότητα	Λεπτότητα	Ευπρέπεια
Πρόνοια	Φιλικότητα	Νοιάξιμο για τους άλλους
Οξύνοια	Υπευθυνότητα	Υπομονή
Ευγένεια	Καλοσύνη	Σοφία
Αξιοπιστία	Τιμότητα	Επιμέλεια

Παράρτημα 2

Αυτορρύθμιση

Η αυτορρύθμιση είναι η τέχνη του ελέγχου της αντίδρασης του ατόμου στο συναίσθημα - η πρόβλεψη των αποτελεσμάτων ώστε να αποφεύγεται η συναισθηματική αντίδραση σε προσωπικές και κοινωνικές καταστάσεις.

Η αυτορρύθμιση αντιπροσωπεύει την ικανότητα να αντιμετωπίζουμε τα συναισθήματα και να συμπεριφερόμαστε σύμφωνα με τη δεδομένη κατάσταση. Περιλαμβάνει την ικανότητα να έχει κανείς τις κατάλληλες συναισθηματικές αντιδράσεις σε ενοχλητικά ερεθίσματα, να μπορεί να διατηρεί την ψυχραιμία του όταν είναι αναστατωμένος, να μπορεί να προσαρμόζεται στις αλλαγές και να καταφέρνει να αντιμετωπίζει τις απογοητεύσεις χωρίς εκρήξεις. Είναι ένα σύνολο ικανοτήτων που επιτρέπει στα παιδιά, καθώς ωριμάζουν, να κατευθύνουν τη συμπεριφορά τους προς έναν στόχο, παρά το απρόβλεπτο και τα συναισθήματά τους.

Παράρτημα 3

Η κοινωνική αγωγή είναι ένα σύνολο δράσεων που σχεδιάζονται και αναλαμβάνονται βάσει ορισμένων αρχών που επιβεβαιώνονται με το σύνολο των επιδράσεων που ασκούν στην κοινωνία, και έχουν ως σκοπό την κοινωνική ένταξη των παιδιών και των νέων, με τελικό στόχο τη διαμόρφωση ικανοτήτων ζωής. (Chis, 2005)

Η κοινωνικοσυναισθηματική εκπαίδευση έχει το σύνολο των μαθησιακών δραστηριοτήτων (η έννοια της μάθησης νοείται εδώ με μια ευρύτερη έννοια) που οδηγούν στην απόκτηση ατομικής εμπειρίας κοινωνικής και συναισθηματικής συμπεριφοράς και στη διαμόρφωση, ως αποτέλεσμα, των ατομικών συναισθηματικών και κοινωνικών ικανοτήτων.

Εδώ αναφερόμαστε στην απόκτηση συναισθηματικών ικανοτήτων (κατανόηση, έκφραση και ρύθμιση των συναισθημάτων) και σε κοινωνικές δεξιότητες όπως η έναρξη και διατήρηση μιας σχέσης και η ένταξη σε μια ομάδα (κοινωνική, επαγγελματική, κοινοτική κ.λπ...). (Dafinoiu & Boncu, 2014)

Η πρώιμη σχολική ηλικία είναι μια πολύ μεγάλη χρονική περίοδος κατά την οποία συμβαίνουν σημαντικές αλλαγές στη συναισθηματική ζωή του παιδιού. Τα συναισθήματα και οι συγκινήσεις του μαθητή συνοδεύουν όλες τις εκδηλώσεις του, είτε πρόκειται για παιχνίδια, τραγούδια, εκπαιδευτικές δραστηριότητες είτε για την ολοκλήρωση εργασιών που λαμβάνει από τους ενήλικες. Καταλαμβάνουν σημαντική θέση στη ζωή του παιδιού και ασκούν ισχυρή επιρροή στη συμπεριφορά του. Το συναίσθημα είναι μια αντίδραση του ατόμου απέναντι σε ένα σημαντικό γι' αυτό γεγονός.

Σε ό,τι αφορά την επίτευξη των στόχων της κοινωνικοσυναισθηματικής αγωγής, της διαμόρφωσης ικανοτήτων και της διαπαιδαγώγησης μιας σωστής συμπεριφοράς από κοινωνικοσυναισθηματική άποψη, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να επιλέξουν μία από τις πολλές παρακάτω παραλλαγές (Chis, 2005):

Ενσωμάτωση του κοινωνικοεκπαιδευτικού περιεχομένου σε όλες τις κατηγορίες δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα στο σχολείο. Οι ολοκληρωμένες διδακτικές-μαθησιακές πρακτικές στη Ρουμανία και υποστηριζόμενες από όλα τα ισχύοντα έγγραφα του αναλυτικού προγράμματος, μπορούν να χρησιμεύσουν ως ευκαιρία για την επίτευξη των στόχων που συνεπάγεται η κοινωνικοεκπαιδευτική εκπαίδευση.

Εφαρμογή ενός εθνικού εκπαιδευτικού σχεδίου για την κοινωνικοσυναισθηματική μάθηση, δομημένου σε τρεις διαστάσεις, μία της διαμόρφωσης, μία άλλη της παρέμβασης και μία τελευταία της αξιολόγησης, του οποίου η ομάδα-στόχος είναι τα παιδιά, οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί.

Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή προαιρετικών δραστηριοτήτων σε ομαδικό επίπεδο, ειδικά για τον κοινωνικοεκπαιδευτικού τομέα.

Η ανάληψη συμπληρωματικών σχεδίων προς τις δραστηριότητες του αναλυτικού προγράμματος, με έμφαση στις εξωσχολικές δραστηριότητες και τον εθελοντισμό με βαθιά κοινωνικο-συναισθηματική βάση στο πλαίσιο μιας σύμπραξης γονέων-σχολείου-κοινότητας.

Σηματοδότηση σημαντικών γεγονότων στη ζωή των παιδιών όπου ενσωματώνονται στοιχεία κοινωνικοσυναισθηματικής μάθησης. Λόγω του γεγονότος ότι τα σημαντικά γεγονότα στη ζωή κάθε παιδιού δεν συμβαίνουν στη βάση ενός προγραμματισμένου εκ των προτέρων σχεδίου, η στρατηγική αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί περιστασιακά.

¹ Η δήλωση αυτή ισχύει για όλες τις χώρες εταίρους: Ελλάδα, Πολωνία, Πορτογαλία και Τουρκία εκτός από τη Ρουμανία..

Τα παιδιά μπορούν να εξασκήσουν τις ικανότητές τους στη συναισθηματική αυτορρύθμιση, όπως η διαχείριση των αρνητικών συναισθημάτων που δημιουργούνται από την πιθανότητα να αποκλειστούν από το παιχνίδι. Η επιτυχής διαχείριση των αρνητικών συναισθημάτων και η συνέχιση του παιχνιδιού θα ενισχύσει την κοινωνική ικανότητα του παιδιού. Ταυτόχρονα το παιχνίδι αυτό προϋποθέτει ικανότητες κοινωνικής αλληλεπίδρασης, όπως η αναμονή για να λάβει κάποιος την μπάλα και γενικά όλους τους κανόνες του.

Οι κοινωνικές ικανότητες είναι εκείνες που μας επιτρέπουν να ενταχθούμε στο νηπιαγωγείο, στο σχολείο, στους φίλους ή στην ομάδα εργασίας. Η κοινωνική ανάπτυξη συνεπάγεται την απόκτηση συμπεριφορών που μας καθιστούν αποτελεσματικούς στην αλληλεπίδραση με τους άλλους, ώστε να μπορούμε να επιτύχουμε τον προκαθορισμένο στόχο μας. Κάθε κοινωνική συμπεριφορά που είναι αποτέλεσμα μιας διαδικασίας εκμάθησης αυτού που εκτιμάται από την κοινωνία. Για παράδειγμα, το γεγονός ότι λέμε "Γεια!" ή ότι συστηνόμαστε σε ανθρώπους που δεν γνωρίζουμε θεωρείται ευγενικός τρόπος για να ξεκινήσουμε μια αλληλεπίδραση. Επειδή αυτές οι συμπεριφορές θεωρούνται επαρκείς, η εκδήλωσή τους θα ενθαρρύνεται και θα επαναλαμβάνεται σε παρόμοια πλαίσια. Εκτός αυτού, οι συμπεριφορές αυτές μας βοηθούν να επιτύχουμε ορισμένους στόχους, με την έννοια ότι μπορούμε να ξεκινήσουμε και να δημιουργήσουμε μια σχέση με κάποιον.

Αναπτύσσουμε την κοινωνική επάρκεια προκειμένου να επιτρέψουμε στα παιδιά να αναπτύξουν επαρκείς ικανότητες αλληλεπίδρασης. Βοηθά τα παιδιά να αποκτήσουν τις απαραίτητες συμπεριφορές για τη δημιουργία και τη διατήρηση διαπροσωπικών σχέσεων. Οι κοινωνικές δεξιότητες απαιτούν μια συνιστώσα που σχετίζεται με τις διαπροσωπικές ικανότητες, καθώς και μια συνιστώσα που σχετίζεται με τις ενδοπροσωπικές ικανότητες ελέγχου της συμπεριφοράς. Στο πλαίσιο της έλλειψης της ικανότητας αναστολής της συμπεριφοράς, δεν μπορούμε να μιλάμε για την ικανότητα των παιδιών να περιμένουν τη σειρά τους, καθώς και για την αδυναμία σεβασμού των κανόνων που επηρεάζει την ικανότητά τους να ενταχθούν στην ομάδα. Οι ενδοπροσωπικές κοινωνικές δεξιότητες συνδέονται άμεσα με τις συναισθηματικές δεξιότητες.

Παράρτημα 4

Καθοδήγηση/συστάσεις για τον εκπαιδευτικό

Στάδιο	Στρατηγικές/μέθοδοι/περιεχόμενα	Παρατηρήσεις/Καθοδήγηση	Χρόνος
Εισαγωγή	<ul style="list-style-type: none"> • Ανακοινώστε τον τίτλο και τη δραστηριότητα. Εκφράστε τους στόχους της, δηλαδή την κατανόηση/ αποκωδικοποίηση των συναισθημάτων των άλλων. • Εξηγήστε την έννοια της ενσυναίσθησης και κάντε μια σύντομη άσκηση καταιγισμού ιδεών σχετικά με την ενσυναίσθηση. • Γράψτε τα στα : πίνακας/flipchart/jamboard 	Επιμείνετε στη σημασία της ενσυναίσθησης για την ανάπτυξη υγιών σχέσεων.	15 λεπτά
Εξάσκηση σε σενάρια ενσυναίσθησης και συνειδητοποίηση των αναγκών	<ul style="list-style-type: none"> • Ο δάσκαλος λέει στους μαθητές να ετοιμάσουν τα φύλλα από το Φύλλο Εργασίας 1. • Κάθε μαθητής θα σχεδιάσει ένα φύλλο . Στη συνέχεια, θα συζητήσουν σε ζευγάρια την κατάσταση που έχουν ορίσει. Ο ένας μαθητής θα διαβάσει την κατάσταση, ενώ ο άλλος θα ασκήσει έναν ενσυναισθητικό διάλογο σχετικά με αυτήν. • Ο δάσκαλος θα τους ζητήσει να εντοπίσουν το συναίσθημα/τα συναισθήματα του συντρόφου τους, την εκδήλωσή τους, αλλά και να σημειώσουν τα σημαντικά στοιχεία μιας ενσυναισθητικής αλληλεπίδρασης. Δώστε τους 15-20 λεπτά για να εξασκηθούν και στη συνέχεια συζητήστε μετωπικά με τους μαθητές. • Γράψτε τις απαντήσεις τους στον πίνακα ή στο flipchart • Στις δεδομένες απαντήσεις, επισημάνετε τα λεκτικά, μη λεκτικά και παραλεκτικά στοιχεία της ενσυναισθητικής επικοινωνίας. 		35 λεπτά

<p>Εμπόδια στην έκφραση της ενσυναίσθησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ο δάσκαλος θα παρουσιάσει στους μαθητές τα εμπόδια στην έκφραση ενσυναίσθησης που αναφέρονται στο Φύλλο Εργασίας 2 και στη συνέχεια θα τα συζητήσει. • Δύο μαθητές επιλέγουν μια κατάσταση από τις προαναφερθείσες και εκτελούν μια δραστηριότητα παιχνιδιού ρόλων όπου ο καθένας εκφράζει μια ενσυναισθητική συμπεριφορά και μια μη ενσυναισθητική συμπεριφορά αντίστοιχα. • Ο εκπαιδευτικός θα συζητήσει τα συναισθήματα των δύο μαθητών μέσω ερωτήσεων: Πώς αισθάνθηκαν; Γιατί; Γιατί μια μη ενσυναισθητική συμπεριφορά δεν ορίζει μια κατάσταση ευεξίας για τον άλλον; 	<p>Επιμένετε στο γεγονός ότι αυτά τα παιχνίδια ρόλων περιλαμβάνουν υποθετικές καταστάσεις, με κάθε μαθητή να ερμηνεύει έναν πιθανό ρόλο. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό οι μαθητές να μην θεωρούν τις στάσεις, τις εκφράσεις ή τη συμπεριφορά του συντρόφου τους ως προσωπική επίθεση.</p>	<p>25 λεπτά</p>
--	--	---	-----------------